

ประกาศกรมการค้าภายใน
เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิ
บรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศ (ฉบับที่ ๒)

ตามที่กรมการค้าภายในได้ออกประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปแล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการดำเนินงานรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานข้าวหอมมะลิตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ อธิบดีกรมการค้าภายใน จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๓ แห่งประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓)ให้นำคำนิยามมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ในข้อ ๑ และที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือประกาศกำหนดในภายหน้า มาใช้บังคับกับมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศแนบท้ายประกาศนี้โดยอนุโลม ยกเว้นคำนิยามในข้อ ๑ (๑)”

ข้อ ๓ ประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

(๑) ในข้อ ๘ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร” เป็น “กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒”

(๒) ในข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๔ ให้แก้ไขคำว่า “ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร” เป็น “ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่ายภายในประเทศ แนบท้ายประกาศ
กรมการค้าภายใน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่าย
ภายในประเทศ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้มาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงจำหน่าย
ภายในประเทศแนบท้ายประกาศนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายสมชาติ สร้อยทอง)
อธิบดีกรมการค้าภายใน

มาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุจำหน่ายภายในประเทศ

แนบท้ายประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุจำหน่ายภายในประเทศ (ฉบับที่ 2)

ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2557

พันธุ์ข้าว ข้าวหอมมะลิ (HOM MALI RICE) คือ ข้าวกล้องและข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศรับรองว่าเป็นพันธุ์ข้าวคอกมะลิ 105 และพันธุ์ กข.15 ซึ่งมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นข้าวใหม่หรือข้าวเก่า และมีความบริสุทธิ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 92

ลักษณะและขนาดเมล็ดข้าว เป็นข้าวเมล็ดยาวมีความขาว ท้องไข่น้อยโดยธรรมชาติ มีขนาดเมล็ดความยาวเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนโคหัก ต้องไม่ต่ำกว่า 7.0 มิลลิเมตร และมีอัตราความยาวเฉลี่ยต่อความกว้างเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนโคหัก ต้องไม่ต่ำกว่า 3.2 : 1

คุณสมบัติทางเคมีและการหุงต้ม มีปริมาณอะมิโลส (AMYLOSE) ร้อยละ 13 - 18 ที่ระดับความชื้นร้อยละ 14.0 มีอุณหภูมิแป้งสุกต่ำ ซึ่งมีค่าการสลายเมล็ดในด่าง (ALKALI SPREADING VALUE) ระดับ 6 - 7 (ค่าที่กล่าวถึง คือ สารละลาย KOH = POTASSIUM HYDROXIDE ความเข้มข้น 1.7%) เมื่อหุงเป็นข้าวสวยแล้วเมล็ดข้าวสวยจะอ่อนนุ่ม

ชนิดข้าว	ส่วนผสม (หน่วย:ร้อยละ)						ข้าวและสิ่งที่ยาจมีปนได้ไม่เกิน (หน่วย:ร้อยละ)								ระดับการสี
	ข้าวเต็มเมล็ด	ดินข้าว	ส่วนของข้าวหัก	ข้าวหักและปลายข้าวสีวัน			ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน	ข้าวเมล็ดเหลือง	ข้าวเมล็ดท้องไข่น้อย	ข้าวเหนียวขาว	ข้าวเปลือก	เมล็ดลีบ เมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน			
				ทั้งหมด (รวมทั้งข้าวหักที่ไม่ผ่านตะแกรง เบอร์ 7 และปลายข้าวสีวัน)	ข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึงส่วนขั้นต่ำที่กำหนด และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7	ปลายข้าวสีวัน									
ข้าวขาวหอมมะลิ 100%	≥ 60.0	-	≥ 5 - < 8	≤ 4.5	≤ 0.5	≤ 0.1	0.5	0.2	3.0	0.25	1.0	5 (เมล็ด/ก.ก.)	0.2	ดีพิเศษ	
ข้าวขาวหอมมะลิ 5%	≥ 60.0	-	≥ 3.5 - < 7.5	≤ 7.0	≤ 0.5	≤ 0.1	2.0	0.5	6.0	0.25	1.5	8 (เมล็ด/ก.ก.)	0.3	ดี	
ข้าวขาวหอมมะลิ 10%	≥ 55.0	-	≥ 3.5 - < 7	≤ 12.0	≤ 0.7	≤ 0.3	2.0	1.0	7.0	0.5	1.5	13 (เมล็ด/ก.ก.)	0.4	ดี	

หมายเหตุ : < น้อยกว่า, ≤ น้อยกว่าหรือเท่ากับ, > มากกว่า, ≥ มากกว่าหรือเท่ากับ, 0 ไม่มี, - ไม่กำหนด

ชนิดข้าว	ส่วนผสม (หน่วย:ร้อยละ)				ข้าวและสิ่งที่มีปนได้ไม่เกิน (หน่วย:ร้อยละ)							ระดับการดี
	ข้าวเต็มเมล็ด	คันข้าว	ส่วนของข้าวหัก	ข้าวหัก	ข้าวเมล็ดแดง	ข้าวเมล็ดเหลือง	ข้าวเมล็ดท้องไข่	ข้าวเมล็ดเสีย	ข้าวเหนียวขาว	ข้าวเปลือก	เมล็ดลีบ เมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน	
ข้าวกล้องหอมมะลิ 100%	≥ 80.0	-	$\geq 5 - < 8$	≤ 4.5	1.5	0.75	6.0	0.75	1.5	1.0	5.0	-
ข้าวกล้องหอมมะลิ 5%	≥ 75.0	-	$\geq 3.5 - < 7.5$	≤ 7.0	2.0	1.0	6.0	1.0	1.5	1.0	6.0	-
ข้าวกล้องหอมมะลิ 10%	≥ 70.0	-	$\geq 3.5 - < 7$	≤ 12.0	2.0	1.0	7.0	1.0	1.5	2.0	7.0	-

หมายเหตุ : < น้อยกว่า, $\leq$ น้อยกว่าหรือเท่ากับ, > มากกว่า, $\geq$ มากกว่าหรือเท่ากับ, 0 ไม่มี, - ไม่กำหนด

ชนิดข้าว	พื้นที่ข้าวได้จากการ สีข้าวขาวหอมมะลิ	ส่วนผสม (หน่วย: ร้อยละ)						ข้าวและสิ่งที่ไม่อาจปนได้ ไม่เกิน (หน่วย : ร้อยละ)		
		ข้าว เต็มเมล็ด	ข้าวหักที่มีความยาว ตั้งแต่ 6.5 ส่วนขึ้นไป และข้าวเต็มเมล็ด	ข้าวหักที่มีความยาว ตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป	ข้าวหักที่มีความยาว ไม่ถึง 6.5 ส่วน และ ไม่ผ่านตะแกรง เบอร์ 7	ข้าวหักที่มีความยาว ไม่ถึง 5.0 ส่วน และ ไม่ผ่านตะแกรง เบอร์ 7	ปลายข้าว สีวัน	ข้าวเหนียวขาว		วัตถุอื่น
								ทั้งหมด (รวมทั้งปลาย ข้าวสีวัน)	ปลายข้าวสีวัน	
ข้าวขาวหักหอมมะลิ เอวันเลิศพิเศษ	100%	≤ 15.0	-	≥ 74.0	-	≤ 10.0	≤ 1.0	1.5	0.5	0.5
ข้าวขาวหักหอมมะลิ เอวันเลิศ	100%, 5%, 10%	-	≤ 15.0	-	≥ 80.0	-	≤ 5.0	1.5	0.5	0.5

หมายเหตุ : < น้อยกว่า, ≤ น้อยกว่าหรือเท่ากับ, > มากกว่า, ≥ มากกว่าหรือเท่ากับ, 0 ไม่มี, - ไม่กำหนด